

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE
DREPT

Dosar nr. 447/1/2026

Termen întocmire raport: 31 martie 2026

Termen soluționare: 20 aprilie 2026

RAPORT

I. TITULARUL ȘI OBIECTUL SESIZĂRII

1. Curtea de Apel București – Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal a dispus, prin încheierea din 4 martie 2026, în dosarul nr. 5370/2/2023, sesizarea din oficiu a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), coroborat cu art. 519-521 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile privind următoarea chestiune de drept:

(i). *În lumina jurisprudenței Curții Constituționale și a dispozițiilor art. 20, 21 și 31 alin. (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, coroborat cu art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale privind egalitatea de tratament și interzicerea discriminării în materie de remunerare, dispozițiile art. 88² alin. (5) din Legea nr. 304/2004, coroborate cu art. 13 alin. (1) lit. a) din O.U.G. nr. 27/2006, pot fi interpretate în sensul că permit acordarea diferențiată a unor drepturi salariale în cadrul aceleiași categorii profesionale atunci când criteriul diferențierii constă exclusiv în vocația încadrării formale într-o anumită funcție, în absența unor diferențe obiective și rezonabile privind funcția similară, gradul profesional și vechimea?*

(ii). *În interpretarea Deciziei nr. 13 din 13 martie 2023 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, potrivit căreia dreptul prevăzut de art. 88² alin. (5) din Legea nr. 304/2004 are natura juridică a indemnizației de încadrare brute lunare, acest drept trebuie considerat ca un element al indemnizației de încadrare, în sensul art. 7 lit. c) și art. 6 lit. c) din Legea-cadru nr. 153/2017, susceptibil de a intra în mecanismul de egalizare pentru situații comparabile, sau un beneficiu salarial individualizat, exclus de la analiza comparativă a egalității de tratament?*

2. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la 5 martie 2026 cu nr. 447/1/2026, termenul de judecată fiind stabilit pentru data de 20 aprilie 2026.

II. DISPOZIȚIILE LEGALE CARE FORMEAZĂ OBIECTUL SESIZĂRII ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE CU PRIVIRE LA PRONUNȚAREA UNEI HOTĂRĂRI PREALABILE

3. Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 304/2004*):

„Art. 88². – (...) (5) Pe durata desfășurării activității în cadrul Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, procurorii cu funcții de conducere și execuție beneficiază de drepturile procurorilor detașați, în condițiile legii.”

4. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 45/2007, cu modificările și completările ulterioare (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006*):

„Art. 13. - (1) Judecătorii, procurorii, personalul asimilat acestora și magistrații-asistenți, care sunt detașați sau delegați în altă localitate decât cea de domiciliu, beneficiază, pe toată durata delegării sau detașării, de următoarele drepturi:

a) diurnă în cuantum de 2% din indemnizația de încadrare brută lunară, dar nu mai puțin decât cuantumul prevăzut pentru personalul din unitățile bugetare; (...).”

5. Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (*Legea-cadru nr. 153/2017*):

„Art. 6. - Principii

Sistemul de salarizare reglementat prin prezenta lege are la bază următoarele principii: (...)

c) principiul egalității, prin asigurarea de salarii de bază egale pentru muncă cu valoare egală; (...).”

„Art. 7. - Termeni

În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație: (...)

c) indemnizația de încadrare reprezintă suma de bani corespunzătoare funcției, gradului, gradației și vechimii în funcție, prevăzută în anexele nr. I-IX; (...).”

III. EXPUNEREA SUCCINTĂ A PROCESULUI ÎN CADRUL CĂRUIA A FOST INVOCATĂ CHESTIUNEA DE DREPT SUPUSĂ INTERPRETĂRII

6. Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București la 3 august 2023, sub nr. 5370/2/2023, reclamanta a formulat plângere prin care a solicitat să se constate nesoluționarea de către pârâta Înalta Curte de Casație și Justiție, în termenul legal, a contestației pe care a formulat-o împotriva Ordinului nr. 959/I/12.04.2023 al președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție, respectiv împotriva Ordinului nr. 1003/I/02.05.2023 al președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție, iar pe cale de consecință a solicitat admiterea contestației formulate împotriva celor două ordine, revocarea actelor administrative menționate și emiterea unui alt ordin prin care să se

dispună, printre altele, recalcularea indemnizației de încadrare, începând cu data de 16 octombrie 2018 și în continuare, pentru viitor, cu includerea unui procent de 2% din aceasta, reprezentând echivalentul diurnei, stabilite potrivit art. 13 alin. (1) lit. a) din O.U.G. nr. 27/2006, drept recunoscut în favoarea judecătorilor din cadrul Tribunalului Timiș prin hotărâre judecătorească definitivă.

IV. MOTIVELE REȚINUTE DE TITULARUL SESIZĂRII, CU PRIVIRE LA ADMISIBILITATEA PROCEDURII

7. Instanța de trimitere a apreciat că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, respectiv ca Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat asupra chestiunii de drept, iar de respectiva chestiune de drept să depindă soluționarea pe fond a cauzei.

8. În esență, s-a arătat că, prin cererea de chemare în judecată, reclamanta a invocat un alt tip de discriminare față de cea care a fost analizată prin Decizia HP nr. 13/2023

9. În acest sens, s-a precizat că, prin includerea în indemnizația de încadrare a judecătorilor a procentului de 2% pe zi, stabilit conform art. 13 alin. (1) lit. a) din O.U.G. nr. 27/2006, calificat prin HP nr. 13/2023 ca fiind indemnizație de încadrare suplimentară, fără a fi impusă îndeplinirea condițiilor aplicabile procurorilor din cadrul Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, se conturează o posibilă interpretare cu privire la existența unei veritabile majorări salariale aplicabile asupra indemnizației de încadrare în ansamblul său, în contextul în care diferențierea veniturilor magistraților – fie în raport cu nivelul instanței/parchetului, fie în raport cu funcția exercitată – se realizează, în mod exclusiv, prin aplicarea unor coeficienți de multiplicare diferiți, iar nu prin mecanisme circumstanțiale ori prin avantaje individualizate.

10. Interpretarea dată prin Decizia HP nr. 13/2023 cu privire la noțiunea de „funcție similară” are caracter obligatoriu doar în cazul în care se invocă situația de discriminare în raport cu un procuror care și-a desfășurat activitatea în cadrul Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, neputând fi extinsă la situații când elementul de comparație este diferit, adică între judecători care au un alt grad profesional și care desfășoară o activitate jurisdicțională distinctă. Totodată, prezenta acțiune nu repune în discuție condiția „funcției similare” analizată în decizia anterioară, ci efectele calificării dreptului de 2% ca parte a indemnizației de încadrare în cadrul mecanismului de salarizare unitară reglementat de Legea-cadru nr. 153/2017, interesând dacă devine aplicabil în acest caz mecanismul de egalizare.

11. S-a mai arătat că legislația în materia salarizării personalului din sistemul justiției, în istoria recentă, a suferit multiple actualizări și modificări, care de multe ori nu au integrat coeziv noua normă cu cele anterioare, care s-au menținut, iar acest lucru a determinat interpretări neunitare în aplicare.

12. Actele normative anterioare intrării în vigoare a Legii-cadru nr. 153/2017, care au reglementat drepturile salariale ale personalului din justiție, au stabilit că indemnizația de încadrare este rezultatul înmulțirii unui VRS cu un coeficient de multiplicare, specific atât nivelului instanței, cât și funcției ocupate. Fundamentul

acestor acte normative l-a constituit ideea ca diferențierea veniturilor, în considerarea fie a nivelului instanței, fie a funcției ocupate, să fie realizată în mod exclusiv prin aplicarea unor coeficienți de multiplicare distincți, nivelul VRS rămânând constant.

13. Astfel, prin OUG nr. 27/2006, ce a intrat în vigoare de la 1 aprilie 2006, se prevede că indemnizația de salarizare se stabilește „pe baza valorii de referință sectorială și a coeficienților de multiplicare prevăzuți în anexa care face parte integrantă din prezenta ordonanță” [art. 3 alin. (1)].

14. Prin cele trei legi unice de salarizare - Legea nr. 330/2009, Legea nr. 284/2010 și Legea-cadru nr. 153/2017 - legiuitorul a schimbat radical sistemul de salarizare la nivelul întregului personal bugetar și a inclus dispoziții reformatoare. Totodată, au fost amânate de la aplicare principalele elemente ale salarizării stabilite prin Legea nr. 330/2009 și Legea nr. 284/2010, iar, pe de altă parte, s-au menținut de la an la an drepturile avute anterior intrării în vigoare a noului act normativ. Acest fapt a asigurat supraviețuirea elementelor de salarizare stabilite prin actele normative anterioare, inclusiv raportarea indemnizației de încadrare la valoarea de referință sectorială aplicată succesiv și coeficienți de multiplicare.

15. De altfel, în jurisprudența obligatorie a ÎCCJ (Deciziile nr. 55 din 13 septembrie 2021 și nr. 80 din 11 decembrie 2023, pronunțate de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept) s-a statuat că singurul element component al indemnizației de încadrare/salariului de bază, de aplicabilitate generală, este valoarea de referință sectorială.

16. În paragraful 73 al Deciziei nr. 55 din 13 septembrie 2021 s-a reținut că diferențierea veniturilor magistraților - în considerarea fie a nivelului instanței ori al parchetului la care își desfășoară activitatea, fie a funcției pe care o ocupă - se face „în mod exclusiv, prin aplicarea unor coeficienți de multiplicare distincți, nivelul valorii de referință sectorială rămânând însă constant”. Spre deosebire, celălalt element component al indemnizației de încadrare/salariului de bază - coeficientul de multiplicare - constituie reperul în funcție de care se realizează dezideratul diferențierii veniturilor magistraților și ale altor categorii de personal din sistemul justiției, în considerarea fie a nivelului instanței/parchetului la care își desfășoară activitatea, fie a funcției pe care o ocupă; ca atare, el nu are aplicabilitate generală, ci, dimpotrivă, una restrânsă la sfera anumitor beneficiari ai legii.

17. Astfel, și după data intrării în vigoare a Legii-cadru nr. 153/2017 rămâne valabil același mod de determinare al indemnizațiilor pentru personalul din familia ocupațională „Justiție”, prin înmulțirea valorii de referință sectorială (stabilită unitar) cu un coeficient de multiplicare variabil (astfel cum a fost determinat, raportat la fiecare funcție prin reglementările anterioare).

18. S-a mai arătat că, în analiza pe care o reclamă prezentul demers judiciar, trebuie avute în vedere și exigențele dreptului european în materia egalității de tratament în materie remunerare. Astfel, dispozițiile art. 20 și art. 21 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene consacră principiul egalității în fața legii și interzicerea oricărei discriminări, iar art. 31 alin. (1) din Cartă garantează dreptul fiecărui lucrător la condiții de muncă echitabile și juste, inclusiv sub aspectul

remunerației. În același sens, art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția europeană a drepturilor omului și a libertăților fundamentale protejează drepturile patrimoniale, inclusiv creanțele salariale recunoscute de lege sau prin hotărâri judecătorești definitive. În consecință, calificarea procentului de 2% ca element structural al indemnizației de încadrare sau, dimpotrivă, ca beneficiu individualizat, trebuie realizată într-o manieră compatibilă cu aceste exigențe, evitând menținerea unor diferențe de tratament salarial în cadrul aceleiași categorii profesionale care nu se întemeiază pe criterii obiective și rezonabile.

19. În fine, referitor la problema întinderii în timp a dreptului pretins, s-a reținut că aceasta nu constituie o chestiune autonomă, distinctă de analiza naturii sale juridice, ci reprezintă o consecință directă și firească a calificării acestuia. Astfel, în măsura în care procentul de 2% este interpretat, în lumina Deciziei HP nr. 13/2023 și a structurii reglementate de Legea-cadru nr. 153/2017, ca element structural al indemnizației de încadrare, el se integrează în baza de calcul al acesteia și dobândește vocație de stabilitate, subzistând independent de existența sau desființarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție. În schimb, dacă se reține caracterul său de beneficiu circumstanțial, strict legat de contextul normativ și instituțional în care a fost instituit, atunci încetarea aceluiași context – respectiv desființarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție – determină și limitarea în timp a efectelor sale, fără posibilitatea perpetuării dreptului în afara cadrului care i-a justificat acordarea.

20. Prin urmare, în raport cu aceste argumente, instanța de sesizare a apreciat că există o veritabilă chestiune de drept asupra căreia este necesară intervenția instanței supreme, potrivit prevederilor O.U.G. nr. 62/2024.

21. Referitor la cerința ca soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere, s-a reținut că, în speță, lămurirea chestiunii de drept este determinantă pentru soluționarea pe fond a cauzei, întrucât soluția ce urmează a fi pronunțată depinde în mod direct de interpretarea ce urmează a fi realizată de către instanța supremă.

22. Instanța de trimitere a menționat că, spre deosebire de condițiile de admisibilitate a sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile circumscrise art. 519 din Codul de procedură civilă, în procedura reglementată de O.U.G. nr. 62/2024 nu mai este prevăzută condiția noutății chestiunii de drept invocate (a se vedea în acest sens Decizia nr. 43/2024 publicată în Monitorul Oficial nr. 1106 din 5 noiembrie 2024, Decizia nr. 52/2024, publicată în Monitorul Oficial nr. 1316 din 24 decembrie 2024, Decizia nr. 61/2024, publicată în Monitorul Oficial nr. 1274 din 18 decembrie 2024).

23. Cu toate acestea, a reținut că această condiție este îndeplinită având în vedere că, în urma verificării interpretărilor din această jurisprudență, rezultă că problema de drept analizată a vizat aplicarea prevederilor art. 88² alin. (5) din Legea nr. 304/2004, coroborate cu art. 13 alin. (1) lit. a) din O.U.G. nr. 27/2006 în raport cu procurorii din cadrul Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, nu în raport cu alți judecători.

24. Cât privește condiția ca problema de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, s-a apreciat că, deși instanța supremă a fost sesizată în mai multe rânduri cu probleme de drept care ar putea prezenta similarități cu problema de drept sesizată în prezent, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat prin mecanisme de unificare a practicii judiciare asupra acesteia.

25. Astfel, interpretările stabilite prin Decizia HP nr. 13/2023 cu privire la noțiunea de „funcție similară” au caracter obligatoriu doar în cazul în care se invocă situația de discriminare în raport cu un procuror care și-a desfășurat activitatea în cadrul Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, neputând fi extinse la situații în care elementul de comparație este diferit, nefiind aplicabile atunci când în discuție sunt drepturi recunoscute unor judecători în raport cu alți judecători.

V. PUNCTUL DE VEDERE AL COMPLETULUI DE JUDECATĂ CARE A FORMULAT SESIZAREA CU PRIVIRE LA DEZLEGAREA CHESTIUNII DE DREPT

26. Completul de judecată al instanței de trimitere nu și-a exprimat punctul de vedere cu privire la dezlegarea chestiunii de drept.

VI. PUNCTUL DE VEDERE AL PĂRȚILOR CU PRIVIRE LA DEZLEGAREA CHESTIUNII DE DREPT

27. Părțile nu au exprimat puncte de vedere, nefiind menționi în acest sens în cuprinsul încheierii de sesizare.

VII. JURISPRUDENȚA INSTANȚELOR NAȚIONALE ÎN MATERIE

28. Din răspunsurile transmise de instanțele naționale, la solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, au rezultat următoarele:

29. Într-o opinie, la prima întrebare, s-a apreciat că dispozițiile art. 88² alin. (5) din Legea nr. 304/2004, coroborate cu art. 13 alin. (1) lit. a) din OUG nr. 27/2006, pot fi interpretate doar în sensul în care nu permit acordarea diferențiată a unor drepturi salariale în cadrul aceleiași categorii profesionale atunci când criteriul diferențierii constă exclusiv în vocația încadrării formale într-o anumită funcție, în absența unor diferențe obiective și rezonabile privind funcția similară, gradul profesional și vechimea.

30. În sensul acestei opinii au fost înaintate puncte de vedere teoretice de judecătorii de la Curtea de Apel Cluj, Tribunalul Ialomița, Tribunalul Ilfov.

31. Opinia contrară, că dispozițiile legale indicate permit acordarea diferențiată a unor drepturi salariale în cadrul aceleiași categorii profesionale atunci când criteriul diferențierii constă exclusiv în vocația încadrării formale într-o anumită funcție, în absența unor diferențe obiective și rezonabile privind funcția similară, gradul profesional și vechimea, a fost exprimată la nivel teoretic de judecătorii Tribunalului Vaslui.

32. Referitor la cea de-a doua întrebare, într-o opinie s-a apreciat că dreptul prevăzut de art. 88² alin. (5) din Legea nr. 304/2004 are natura juridică a unui beneficiu salarial individualizat, exclus de la analiza comparativă a egalității de tratament (practică judiciară Curtea de Apel Constanța, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel

Ploiești, Tribunalul Brașov, Tribunalul București; opinii teoretice Tribunalul Iași, Tribunalul Vaslui, Tribunalul Teleorman).

33. Într-o altă opinie, răspunsul la cea de a doua întrebare a fost în sensul că dreptul prevăzut de art. 88² alin. (5) din Legea nr. 304/2004, în lumina interpretării dată prin Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 13/2023, este considerat ca un element al indemnizației de încadrare, în sensul art. 7 lit. c) și art. 6 lit. c) din Legea-cadru nr. 153/2017, susceptibil de a intra în mecanismul de egalizare pentru situații comparabile.

34. În sensul acestei opinii au fost exprimate doar opinii teoretice fiind exprimate de judecătorii de la *Curtea de Apel Cluj, Tribunalul Ialomița, Tribunalul Ilfov*.

35. *Curțile de Apel Timișoara, Oradea, Bacău, Galați, Târgu Mureș, Craiova, Suceava, Pitești, Alba Iulia* nu au identificat practică judiciară și nici nu au formulat puncte de vedere teoretice.

36. *Ministerul Public* – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că, la nivelul Secției judiciare – Serviciul judiciar civil, nu se verifică, în prezent, practica judiciară, în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii, cu privire la chestiunea de drept supusă dezlegării.

VIII. JURISPRUDENȚA ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

37. În procedurile de unificare a practicii judiciare au fost identificate următoarele decizii relevante ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, în ordine cronologică:

- *Decizia nr. 13 din 13 martie 2023 a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 401 din 10 mai 2023, prin care s-a admis sesizarea pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile și, în interpretarea dispozițiilor art. 88² alin. (5) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu prevederile art. 13 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 45/2007, cu modificările și completările ulterioare, s-a stabilit că: „*Dreptul reglementat de art. 88² alin. (5) din Legea nr. 304/2004 are natura juridică a indemnizației de încadrare brute lunare pentru procurorii care și-au desfășurat activitatea în cadrul Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, iar garanțiile principiului nediscriminării și ale principiului egalității, prevăzute de art. 6 lit. b) și c) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, pot fi invocate doar de către magistrații care ocupau o "funcție similară" cu a acestora, astfel cum este definită la art. 7 lit. g) din același act normativ coroborat cu art. 8 din secțiunea a 2-a a capitolul VIII din anexa nr. V la Legea-cadru nr. 153/2017.*”;

- *Decizia nr. 3 din 11 martie 2024 a Completului pentru soluționarea recursului în interesul legii*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 422 din 9 mai 2024, prin care s-a admis recursul în interesul legii formulat de procurorul general

al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în interpretarea și aplicarea unitară a prevederilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, și a prevederilor art. 82 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, s-a stabilit că: *„Drepturile acordate prin hotărâri judecătorești definitive reprezentând diferențe rezultate din utilizarea coeficienților de multiplicare prevăzuți la lit. A nr. crt. 6-13 din anexa la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 45/2007, cu modificările și completările ulterioare, pentru procurorii din cadrul Direcției Naționale Anticorupție și Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, au natura juridică a unor despăgubiri și, prin urmare, nu sunt incluse în cuantumul indemnizațiilor de încadrare ale magistraților și nu pot fi avute în vedere pentru stabilirea bazei de calcul al pensiei de serviciu”;*

- *Decizia nr. 4 din 11 martie 2024 a Completului pentru soluționarea recursului în interesul legii*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 383 din 24 aprilie 2024, prin care s-a admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Alba Iulia, iar în interpretarea și aplicarea unitară a prevederilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, s-a stabilit că: *„Drepturile acordate judecătorilor și procurorilor, prin hotărâri judecătorești definitive, reprezentând diferențe rezultate din utilizarea coeficienților de multiplicare prevăzuți la nr. crt. 6-13 de la lit. A din anexa la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 45/2007, cu modificările și completările ulterioare, pentru procurorii din cadrul Direcției Naționale Anticorupție și cei din cadrul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, au natura juridică a unor despăgubiri.*

Cuquantumul acestor despăgubiri este supus plafonului prevăzut de art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, dacă depășirea acestuia este determinată de utilizarea coeficienților de multiplicare menționați.

Indemnizațiile de încadrare la care se face raportarea sunt cele cuprinse în anexa nr. V cap. I din Legea-cadru nr. 153/2017 și care corespund funcției, gradului profesional, vechimii în funcție și gradației fiecărui judecător sau procuror în parte.”;

- *Decizia nr. 40 din 16 septembrie 2024 a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1017 din 11 octombrie 2024, prin care s-a stabilit că: *„În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 39 alin. (1) și (4) raportat la art. 6 lit. a), b) și c) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, la stabilirea nivelului maxim de salarizare aflat în plată pentru funcții similare nu se poate ține seama de drepturile salariale recunoscute altor*

salariați prin hotărâri judecătorești definitive prin care au fost interpretate și aplicate norme legale cu aplicabilitate generală, dacă respectiva interpretare a fost ulterior invalidată printr-o decizie obligatorie a Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțată în dezlegarea unei chestiuni de drept.”;

- Decizia nr. 43 din 16 septembrie 2024 a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1106 din 5 noiembrie 2024, prin care s-a stabilit că: „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 38 alin. (3) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, cuantumul brut al salariilor de bază, respectiv al indemnizațiilor de încadrare din cadrul familiei ocupaționale de funcții bugetare „Justiție”, stabilite prin raportare la valoarea de referință sectorială de 605,225 lei, se majorează, începând cu data de 1 ianuarie 2018, cu 25% față de nivelul acordat pentru luna decembrie 2017, în măsura în care personalul respectiv își desfășoară activitatea în aceleași condiții, iar angajatorii nu au acordat deja această majorare”.

IX. JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE

38. Prin Decizia nr. 794 din 15 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1029 din 21 decembrie 2016, Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 3¹ alin. (1²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare sunt neconstituționale. În considerentele de la paragraful 32 din această decizie s-a reținut că: *“În consecință, ca efect al neconstituționalității art. 3¹ alin. (1²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 (introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2016), «nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare», la care se face egalizarea prevăzută de art. 3¹ alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 (introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2016), trebuie să includă și drepturile stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești. Așadar, personalul care beneficiază de aceleași condiții trebuie să fie salarizat la nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul aceleiași categorii profesionale și familiei ocupaționale, indiferent de instituție sau autoritate publică.”*

X. JURISPRUDENȚA CURȚII DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE

39. În procedura trimiterilor preliminare, prevăzută la art. 267 din Tratatul de Funcționare a Uniunii Europene au fost identificate următoarele decizii relevante ale Curții de Justiție a Uniunii Europene:

- Hotărârea din 6 martie 1979 în cauza C-92/78 SpA Simmenthal;*
- Hotărârea din 18 mai 2021 în cauzele conexe C-83/19 C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 și C-397/19 Asociația „Forumul Judecătorilor din România”;*
- Hotărârea din 5 iunie 2025 în cauza C-762/23 R.L. ș.a. împotriva Curții de Apel București;*
- Hotărârea din 17 mai 1990 în cauza C-262/88 Douglas Harvey Barber;*
- Hotărârea din 26 iunie 2001 în cauza C-381/99 Susanna Brunnhofer;*

- Hotărârea din 3 octombrie 2006 în cauza C-17/05 B.F. Cadman;
- Hotărârea din 19 iunie 2014 în cauza C-501/12 Thomas Specht ș.a.

XI. PUNCTUL DE VEDERE AL JUDECĂTORILOR-RAPORTORI ***Asupra admisibilității sesizării***

40. Prealabil, se impune a se verifica dacă, în raport cu întrebările formulate de către titularul sesizării, sunt îndeplinite, în mod cumulativ, condițiile de admisibilitate prevăzute de lege pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile.

41. La 13 iunie 2024, Guvernul României a adoptat O.U.G. nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale, act normativ care a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 559 din 14 iunie 2024.

42. În ce privește domeniul de aplicare al O.U.G. nr. 62/2024, la art. 1 se prevede că acest act normativ se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale ori de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal, precum și în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului plătit din fonduri publice, indiferent de natura și obiectul proceselor, de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze.

43. Referitor la condițiile de admisibilitate a sesizării, art. 2 alin. (1) din O.U.G. nr. 62/2024 prevede următoarele: *“Dacă în cursul judecării proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”*

44. Se constată că O.U.G. nr. 62/2024 instituie o procedură specială privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, astfel că dispozițiile sale se aplică cu prioritate, potrivit principiului *specialia generalibus derogant*, urmând a se completa, în mod corespunzător, cu prevederile Codului de procedură civilă, astfel cum se arată la art. 4 (*“Dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență se completează cu cele ale Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu celelalte reglementări aplicabile în materie”*).

45. Din acest punct de vedere, se reține că sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, formulată în temeiul prevederilor O.U.G. nr. 62/2024, trebuie să îndeplinească, în mod cumulativ, următoarele condiții de admisibilitate:

(i) existența unei cauze în curs de judecată, care să privească fie stabilirea și/sau plata drepturilor salariale/de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal, fie stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului plătit din fonduri publice, indiferent de natura și obiectul proceselor, de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze;

(ii) instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în primă instanță sau în calea de atac;

(iii) să existe o chestiune de drept veritabilă, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei;

(iv) Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat asupra chestiunii de drept și aceasta să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

46. Referitor la primele două condiții legale, acestea sunt îndeplinite, întrucât cauza se află în curs de soluționare pe rolul Curții de Apel București, care judecă în primă instanță, iar litigiul se înscrie în domeniul specific de reglementare prevăzut la art. 1 din O.U.G. nr. 62/2024.

47. Se constată că Secția de contencios administrativ și fiscal din cadrul Curții de Apel București a fost investită cu soluționarea cererii de chemare în judecată a unui judecător care, cu scopul de a i se recalcula și plăti indemnizația de încadrare, cu includerea unui procent de 2% din aceasta, reprezentând echivalentul diurnei stabilite potrivit art. 13 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006, drept acordat altor persoane din cadrul aceleiași familii ocupaționale.

48. Așadar, instanța de trimitere a fost investită cu soluționarea unui litigiu care se înscrie în domeniul de aplicare al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, astfel cum este acesta descris în art. 1 alin. (1) din actul normativ menționat, titularul cererii de chemare în judecată fiind personal plătit din fonduri publice, respectiv judecător.

49. Se confirmă, astfel, că pretențiile deduse judecății în primă instanță se circumscriu stabilirii și/sau plății drepturilor salariale și sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 1 și 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

50. Totodată, este îndeplinită ultima condiție legală, întrucât, în urma consultării evidențelor întocmite la nivelul instanței supreme, rezultă că problemele de drept supuse dezlegării nu au făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

51. Referitor la cea de-a treia condiție se constată că întrebările sunt pertinente, în contextul în care instanța de trimitere a justificat necesitatea formulării acestora, apreciind că interpretarea ce urmează să fie dată de către instanța supremă vizează

direct fondul cauzei prin prisma cererii deduse judecății prin care se urmărește egalizarea drepturilor salariale în cadrul aceleiași categorii profesionale.

52. Cât despre cerința ca întrebarea în discuție să ridice o problemă de drept al cărei grad de dificultate să justifice declanșarea mecanismului reglementat de art. 519 din Codul de procedură civilă, se impun următoarele precizări:

53. După cum s-a reținut în practica Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, obiectul procedurii este reprezentat de o normă de drept incompletă sau neclară, un text de lege care, pe baza interpretării printr-o argumentație juridică adecvată, consistentă, poate primi înțeleșuri și aplicări deopotrivă divergente în situații cvasiidentice și poate determina, în final, o jurisprudență neunitară (Decizia nr. 70/2022 publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 7 din 4 ianuarie 2023; Decizia nr. 32/2023 publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 455 din 25 mai 2023).

54. Jurisprudența consolidată în legătură cu această condiție de admisibilitate rămâne de actualitate și după intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, dat fiind faptul că în preambulul acestei ordonanțe de urgență s-a evidențiat că scopul instituirii acestei proceduri este de a asigura de urgență o practică judiciară uniformă și unitară care să elimine diferențierile în materia stabilirii/plății drepturilor salariale ale personalului plătit din fonduri publice.

55. Verificând această condiție din perspectiva anterior menționată, *se constată că ea nu este îndeplinită în privința celei de-a doua întrebări.*

56. Astfel, prin intermediul acesteia, instanța de trimitere urmărește să stabilească natura juridică a dreptului născut din aplicarea art. 88² alin. (5) din Legea nr. 304/2004, astfel cum aceasta a fost stabilită prin Decizia nr. 13/2023 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, precum și efectul acestei calificări. Concret, se solicită a se stabili dacă dreptul respectiv intră în componența indemnizației de încadrare brute lunare supuse mecanismului de egalizare pentru situații comparabile sau dacă, dimpotrivă, reprezintă un beneficiu individualizat exclus din sfera comparației de egalitate.

57. Se constată că respectiva chestiune nu pune nicio problemă de interpretare, câtă vreme ea și-a căpătat înțelesul prin intermediul Deciziei nr. 13/2023 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept.

58. Considerentele deciziei anterior menționate cuprind lămuriri esențiale pentru rezolvarea chestiunii de drept. Astfel, analiza acesteia pe fond în cuprinsul prezentei decizii este împiedicată, câtă vreme în procesul de interpretare a normelor legale prin intermediul hotărârii prealabile rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție rămâne unul excepțional și subsecvent, putând fi permis doar atunci când, în mod real, o chestiune de drept determinantă pentru soluționarea pe fond a cauzei nu apare ca fiind, prin raportare la dispozițiile legale din care aceasta derivă sau în care este conținută, îndeajuns de clară, generând dificultăți veritabile de înțelegere a ei și, din acest motiv, având vocația de a conduce la o jurisprudență neunitară.

59. Interpretarea dată prin respectiva decizie obligatorie nu poate fi ignorată nici în contextul unor hotărâri judecătorești definitive anterioare care, eventual, să fi

reținut contrariul. După cum s-a stabilit prin Decizia nr. 40/2024 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1017 din 11 octombrie 2024, obligativitatea dezlegărilor date de instanța supremă asupra unor chestiuni de drept, statornicită de dispozițiile art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă, nu poate fi nesocotită în considerarea unor hotărâri judecătorești care privesc alte raporturi juridice similare, întrucât aceste hotărâri produc efecte doar în cauzele în care au fost pronunțate.

60. Cât despre efectul generat de stabilirea naturii respectivelor drepturi, se reamintește că mecanismul de unificare a jurisprudenței nu poate fi utilizat decât pentru a se obține interpretarea unitară a unor dispoziții legale, nu și în măsura în care aduce în dezbatere modalitatea în care acestea se aplică.

61. În consecință, nu sunt asigurate aceste premise atunci când sesizarea vizează aplicarea unei dispoziții legale neechivoce la elemente de fapt ale cauzei, respectiv modalitatea în care judecătorii extrag esența unei norme cu caracter general și impersonal și o aplică situației concrete, revenind instanței de judecată rolul de a realiza o aplicare cazuală, care presupune studiul circumstanțelor particulare ale cererii, iar apoi calificarea ei juridică și, ulterior, pentru emiterea actului jurisdicțional final, aplicarea normei de drept incidente. Instanța supremă nu poate fi investită, în cadrul acestei proceduri, cu însăși aplicarea legii în scopul soluționării cauzei respective, un astfel de atribut intrând și fiind necesar să rămână în sfera de competență a instanței de judecată ce soluționează pricina în fond.

62. *În ceea ce privește prima întrebare*, se constată că, deși înrudită cu secunda prin apartenența la același câmp normativ și prin faptul că privesc în comun problematica egalității de tratament în remunerarea judecătorilor și procurorilor în cadrul aceleiași categorii profesionale a magistraților, aceasta prezintă autonomie juridică deplină, nefiind condiționată logic sau juridic de lipsa unui răspuns la cea de-a doua întrebare și nici de modul în care instanța de trimitere va face aplicarea legii în privința acesteia din urmă cu ocazia analizei cererii de chemare în judecată.

63. Altfel spus, independent de calificarea dată dreptului vizat de cererea de chemare în judecată, aceasta nu ar rezolva în mod necesar, nici în sens afirmativ, nici în sens negativ, chestiunea de drept vizată de prima întrebare și care pune în discuție, prin raportare la dreptul supranațional, legitimitatea criteriului de diferențiere salarială, atunci când acesta operează exclusiv pe baza vocației formale de încadrare pe o anumită funcție, în absența oricărei diferențe reale și verificabile în conținutul muncii prestate.

64. Se constată că, în această formulare, întrebarea ridică o problemă de drept al cărei grad de dificultate justifică declanșarea mecanismului reglementat de art. 519 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care ea pune în discuție un alt tip de discriminare față de cea cu privire la care s-au oferit dezlegări prin Decizia nr. 13/2023 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept

65. Deși la nivel aparent Decizia nr. 13/2023 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept ar fi lămuritoare și cu

privire la această chestiune, câtă vreme prin intermediul său instanța supremă a statuat că garanțiile principiului nediscriminării și ale principiului egalității, prevăzute de art. 6 lit. b) și c) din Legea-cadru nr. 153/2017, pot fi invocate cu privire la dreptul reglementat de art. 88² alin. (5) din Legea nr. 304/2004 doar de către magistrații care ocupau o „funcție similară” cu a acestora, astfel cum este definită la art. 7 lit. g) din același act normativ coroborat cu art. 8 din secțiunea a 2-a capitolul VIII din anexa nr. V la Legea-cadru nr. 153/2017, se reține că tocmai punerea în aplicare a respectivei decizii obligatorii poate genera riscul de divergență jurisprudențială pe care prezenta procedură a hotărârii prealabile este chemată să îl prevină.

66. Astfel, dificultatea primei chestiuni de drept nu este atenuată, ci amplificată de aplicarea Deciziei nr. 13/2023 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept. Aceasta, deoarece instanța de fond nu se confruntă cu o normă obscură sau lacunară, ci cu un potențial conflict normativ: pe de o parte, decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție i-ar impune reținerea tratamentului discriminatoriu doar în favoarea magistraților care ocupau o funcție similară cu cea a procurorilor S.I.I.J în condițiile reținute în cuprinsul acesteia; pe de alta, jurisprudența constantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene, îndeosebi Hotărârea pronunțată la 9 martie 1978 în cauza Simmenthal (C-106/77), îi impune obligația de a înlătura, prin propria autoritate și fără nicio procedură prealabilă, orice normă sau interpretare internă obligatorie care produce efecte incompatibile cu dreptul Uniunii Europene.

67. Astfel, instanțele care ar aplica Decizia nr. 13/2023 și instanțele care ar înlătura-o în temeiul primatului dreptului supranțional vor pronunța, față de magistrați aflați în situații identice, soluții diametral opuse. O atare situație ar fi incompatibilă cu principiul securității juridice și al egalității în fața legii și nu poate fi remediată decât printr-o dezlegare de principiu cu privire la prima întrebare adresată de instanța de trimitere.

68. Se impune astfel și *reformularea primei întrebări*, întrucât ceea ce interesează în realitate instanța de trimitere este dacă, în interpretarea dispozițiilor art. 88² alin. (5) din Legea nr. 304/2004, astfel cum acestea au fost clarificate prin Decizia nr. 13/2023 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, prin raportare la principiul egalității de tratament consacrat de Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și de art. 20, 21 și 31 alin. (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, astfel cum acestea au fost dezvoltate în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, indemnizația prevăzută de dispozițiile supuse interpretării constituie un element de remunerare în sensul dreptului Uniunii Europene, a cărui acordare selectivă, în absența unei diferențe obiective și verificabile în conținutul sau valoarea muncii efectiv prestate de categoriile de beneficiari față de cele de non-beneficiari, este susceptibilă să producă o diferență de tratament incompatibilă cu principiul menționat.

69. Dezlegarea ce se va da acestei chestiuni de drept va oferi lămuriri asupra conținutului și finalității chestiunii supuse interpretării, urmând ca aplicarea sa în

concret să fie realizată de instanțele de judecată, în îndeplinirea funcției jurisdicționale.

Asupra fondului sesizării

70. Litigiul din cauza care a stat la baza prezentei sesizări a fost declanșat de următoarea situație de fapt: prin hotărâri judecătorești definitive, unor magistrați li s-a recunoscut dreptul la reparație patrimonială pentru discriminarea generată de acordarea indemnizației suplimentare de încadrare prevăzute de art. 88² alin. (5) din Legea nr. 304/2004 procurorilor numiți în cadrul Secției pentru Investigarea Infrațiunilor din Justiție, pe durata funcționării acestei structuri (16 octombrie 2018 – 14 martie 2022).

71. Prin Decizia nr. 13/2023, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a confirmat și consolidat această practică, stabilind că dreptul la reparație patrimonială se aplică doar magistraților care, în perioada de referință, s-au aflat în situația juridică reglementată de lege, în sensul dezlegărilor obligatorii stabilite prin acea decizie.

72. Aplicarea acestui cadru normativ intern a generat însă o situație apreciată ca fiind contrară dreptului Uniunii Europene și profund inechitabilă față de ceilalți magistrați numiți. Din perspectiva acestora, acordarea remunerației suplimentare, prin asimilare cu procurorii din cadrul Secției pentru Investigarea Infrațiunilor din Justiție, nu reflectă nicio diferență reală în conținutul sau valoarea muncii prestate, ci se întemeiază exclusiv pe îndeplinirea unor condiții formale, respectiv cumulul unor criterii de vechime și de grad profesional, care ar fi permis, în unele situații, și doar la nivel teoretic, încadrarea pe un post în cadrul Secției pentru Investigarea Infrațiunilor din Justiție.

73. Dezlegarea problemei de drept ce face obiectul sesizării presupune mai multe paliere de analiză juridică.

74. Preliminar, se reamintește că, în temeiul principiului supremației dreptului Uniunii Europene, invocarea de către un stat membru a unor dispoziții de drept național, fie ele și de natură constituțională, nu poate aduce atingere unității și eficacității dreptului Uniunii. Conform unei jurisprudențe consacrate, efectele asociate principiului supremației dreptului Uniunii se impun tuturor organelor unui stat membru, fără ca, în special, dispozițiile interne, inclusiv de ordin constituțional, să poată împiedica acest lucru. Așadar, trebuie lăsată neaplicată, dacă este necesar, din oficiu, orice reglementare, decizie sau practică națională, care este contrară unei dispoziții de drept al Uniunii Europene care are efect direct, fără a trebui să solicite sau să aștepte eliminarea prealabilă a acestei reglementări sau practici naționale pe cale legislativă sau prin orice alt procedeu (Hotărârea din 18 mai 2021, Asociația Forumul Judecătorilor din România și alții, cauzele conexe C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 și C-397/19, EU:C:2021:393, paragrafele 247 și 248).

75. De asemenea, astfel cum rezultă dintr-o jurisprudență constantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene, deși organizarea justiției în statele membre intră în competența lor, totuși, în exercitarea acestei competențe, ele sunt ținute să respecte obligațiile care le revin din dreptul Uniunii Europene, printre altele, atunci când

prevăd modalitățile de stabilire a remunerației judecătorilor (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 mai 2021, Asociația „Forumul Judecătorilor din România” ș.a., cauzele conexate C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 și C-397/19, EU:C:2021:393, paragraful 111, precum și Hotărârea din 25 februarie 2025, Sąd Rejonowy w Białymstoku și Adoreikė, cauzele conexate C-146/23 și C-374/23, EU:C:2025:109, paragraful 33), iar reducerile sau diferențierile în remunerarea acestora pot fi compatibile cu dreptul Uniunii Europene numai dacă sunt temporare, proporționale și însoțite de garanțiile necesare pentru a nu aduce atingere independenței sistemului judiciar (Hotărârea pronunțată la 5 iunie 2025 în cauza C-762/23).

76. Așadar, ca o concluzie preliminară, se poate reține că judecătorii români se află în câmpul de aplicare al dreptului Uniunii Europene în ceea ce privește drepturile lor patrimoniale, că remunerația lor, în toate elementele sale componente, este supusă principiului egalității de tratament și că instanțele române au nu doar dreptul, ci și obligația de a înlătura normele interne incompatibile, inclusiv hotărârile naționale jurisdicționale sau constituționale cu caracter obligatoriu, atunci când acestea perpetuează o diferență de tratament contrară dreptului Uniunii Europene.

77. În continuare, se reamintește că articolul 20 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene proclamă egalitatea tuturor persoanelor în fața legii, un principiu cu caracter general și absolut, ce constituie fundament pentru toate celelalte garanții de egalitate consacrate de dreptul Uniunii Europene. Articolul 21, complementar acestuia, interzice orice discriminare bazată pe sex, rasă, culoare, origine etnică sau socială, caracteristici genetice, limbă, religie sau convingeri, opinii politice sau de orice altă natură, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere, handicap, vârstă sau orientare sexuală, lista criteriilor nefiind, așadar, exhaustivă.

78. Se observă astfel că aceste două articole, citite împreună, configurează un standard de tratament egal ce vizează nu doar cetățenii în general, ci și categoriile profesionale reglementate de dreptul Uniunii Europene sau care intră în sfera sa de aplicare, așadar și judecătorii.

79. Dintr-o altă perspectivă, trebuie reținut că discriminarea poate viza nu doar drepturile salariale propriu-zise, ci orice alte avantaje plătite direct sau indirect, în numerar sau în natură, de către angajator lucrătorului în corelație cu raportul de muncă. Astfel, în Hotărârea din 17 mai 1990 din cauza C-262/88 *Douglas Harvey Barber*, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a statuat că beneficiile acordate de angajator, chiar dacă au o bază legală specifică sau sunt reglementate printr-un regim special, intră în sfera remunerației în sensul TFUE, atunci când constituie un avantaj financiar primit de lucrător în legătură cu activitatea sa. Curtea a subliniat că forma juridică a unui beneficiu este irelevantă; ceea ce contează este legătura sa cu raportul de muncă.

80. În continuarea analizei, se constată că potrivit jurisprudenței constante a Curții de Justiție a Uniunii Europene, principiul egalității de remunerare nu se apreciază global, prin compararea remunerației totale a doi angajați, ci se aplică fiecărui element de remunerare în parte. Această regulă a fost confirmată cu autoritate în cauza C-381/99 *Susanna Brunnhofer*, prin Hotărârea din 26 iunie 2001, ocazie cu

care Curtea de Justiție a Uniunii Europene a stabilit că principiul egalității de remunerare trebuie asigurat cu privire la fiecare element de remunerare acordat lucrătorilor luat în considerare în mod izolat, iar nu numai pe baza unei aprecieri globale a ansamblului contraprestațiilor acordate.

81. Prin urmare, orice supliment salarial lunar acordat judecătorilor în baza unor criterii de eligibilitate intră în sfera remunerației în sensul dreptului Uniunii Europene, ceea ce impune egalitatea de tratament în acordarea sa.

82. În cauză, pe durata de funcționare a Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, salarizarea judecătorilor și procurorilor a fost guvernată de prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 45/2007.

83. Prin intermediul acestui act normativ, legiuitorul a instituit un sistem propriu de salarizare a magistratilor, cu aplicare de la 1 aprilie 2006, având ca element central formula de calcul reglementată la art. 3 alin. (1) din actul normativ. Astfel, potrivit acestor dispoziții, judecătorii și procurorii au dreptul la o indemnizație de încadrare brută lunară stabilită în raport cu nivelul instanțelor sau parchetelor, cu funcția deținută și cu vechimea în magistratură prevăzută de art. 86 din Legea nr. 303/2004, pe baza valorii de referință sectorială și a coeficienților de multiplicare prevăzuți în anexa care face parte integrantă din ordonanța de urgență.

84. Sistemul astfel instituit este compus din: (i) valoarea de referință sectorială (VRS) – element fix, unic și uniform pentru întreaga categorie profesională, și (ii) coeficientul de multiplicare – element variabil, singurul care exprimă și produce diferențierile de venituri între magistrați, în funcție de criteriile enumerate de lege.

85. Coeficienții de multiplicare sunt prevăzuți în anexa la OUG nr. 27/2006 și sunt diferențiați după următoarele criterii cumulative: nivelul instanței sau al parchetului la care magistratul are dreptul să funcționeze (care reflectă gradul profesional al magistratului), funcția deținută (după caz de execuție sau de conducere) și vechimea în magistratură.

86. Cât despre dreptul lunar de 2% din indemnizația de încadrare brută lunară, recunoscut explicit în norma de la art. 88² alin. (5) din Legea nr. 304/2004 în favoarea procurorilor numiți în cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, se reține că, prin Decizia nr. 13/2023, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a statuat cu caracter obligatoriu că acest drept, instituit ca beneficiu salarial distinct de îndeplinirea atribuțiilor de serviciu în altă localitate decât cea de domiciliu (ca efect al detașării sau delegării), are natura unei indemnizații de încadrare suplimentare, integrându-se, prin urmare, în categoria indemnizației de încadrare brute lunare (paragrafele 126, 131).

87. Chestiunea diferențierii veniturilor magistratilor în interiorul categoriei profesionale a făcut obiectul mai multor decizii obligatorii ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, care au consacrat un principiu structural cu aplicare generală: diferențierea veniturilor se realizează exclusiv prin coeficientul de multiplicare.

88. Deosebit de relevantă în acest sens este Decizia nr. 3 din 11 martie 2024 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, ocazie cu care instanța supremă a stabilit că singurul element component al indemnizației pe baza căruia se face diferențierea veniturilor judecătorilor și procurorilor, în considerarea nivelului instanței sau al parchetului la care își desfășoară activitatea ori în considerarea funcției pe care o ocupă este valoarea de referință sectorială, reper care asigură dezideratul diferențierii veniturilor, în considerarea nivelului instanței sau al parchetului și a funcției ocupate, având o aplicabilitate restrânsă la sfera anumitor beneficiari (paragraful 69). Corelativ, s-a stabilit că, prin respectarea acestor coeficienți prevăzuți de legiuitor, se asigură premisa respectării principiului ierarhizării, pe verticală și pe orizontală, în cadrul aceluiasi domeniu, în funcție de complexitatea și importanța activității desfășurate (paragraful 72). Deopotrivă, prin Decizia nr. 43/2024 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, s-a accentuat că ideea de bază care a fundamentat stabilirea veniturilor salariale pentru magistrați a fost aceea ca diferențierea indemnizațiilor de încadrare să fie făcută, în mod exclusiv, prin aplicarea unor coeficienți de multiplicare distincți (paragraful 112).

89. Această distincție între elementul cu aplicabilitate generală reprezentat de valoarea de referință sectorială și elementul cu aplicabilitate restrânsă reprezentat de coeficienții de multiplicare a fost reținută, cu putere obligatorie, în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și cu alte ocazii, fiind relevante sub acest aspect Decizia nr. 36 din 4 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 606 din 16 iulie 2018 (paragraful 79), Decizia nr. 55 din 13 septembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1102 din 19 noiembrie 2021 (paragrafele 73, 74, 80 și 81), și Decizia nr. 80 din 11 decembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 84 din 30 ianuarie 2024 (par. 81 și 82).

90. În raport cu cele anterior reținute, judecătorii-raportori constată că principiul diferențierii veniturilor doar prin coeficientul de multiplicare este o regulă de structură a sistemului de salarizare al magistratilor, cu caracter imperativ și care nu admite excepții pe cale jurisprudențială sau administrativă.

91. Cu toate acestea, în contextul evoluției cadrului normativ intern, interpretat prin Decizia nr. 13/2023 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, s-a conturat un tratament salarial neuniform între magistrați, prin raportare la dreptul lunar de 2% din indemnizația de încadrare brută lunară, element de remunerare independent de coeficientul de multiplicare și exterior logicii juridice a acestuia.

92. Or, câtă vreme această diferență privește un element distinct de remunerare, aceasta ar trebui să fie justificată prin ea însăși, potrivit jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene, în cauzele C-381/99 *Susanna Brunnhofer* și C-262/88 *Douglas Harvey Barber*, pe criterii transparente, verificabile și legate în mod direct de natura sau conținutul muncii prestate, iar nu pe considerente de ordin formal.

93. Se observă însă că magistrații care nu au beneficiat de drepturile în discuție în intervalul de referință s-au aflat, din perspectiva activității judiciare efectiv desfășurate, într-o poziție obiectiv comparabilă cu cea a colegilor lor beneficiari ai indemnizației suplimentare potrivit art. 88² alin. (5) din Legea nr. 304/2004, astfel cum acesta a fost interpretat prin Decizia nr. 13/2023 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept. Aceștia au exercitat aceleași atribuții jurisdicționale, în cadrul acelorași tipuri de instanțe, în condiții de muncă identice și cu cerințe de formare profesională echivalente.

94. Cât privește criteriul diferențierii, respectiv un anumit cumul de vechime și grad profesional, acesta fusese deja integrat și reflectat în structura coeficienților de multiplicare aplicabili tuturor magistraților, constituind astfel un element de diferențiere deja valorificat în cadrul sistemului de salarizare existent. În acest context, se constată că indemnizația suplimentară nu a fost fundamentată pe o diferență reală și distinctă în conținutul concret al activității prestate, dincolo de cea deja consacrată prin mecanismul coeficienților de multiplicare.

95. Împrejurarea că respectivul cumul de vechime și grad profesional ar fi reprezentat, în abstract, o aptitudine pentru ocuparea potențială a unui post în cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție nu este de natură să modifice această concluzie. Posturile vizate nu au fost efectiv ocupate de magistrații în cauză, iar activitatea lor concretă nu a reflectat nicio diferență de conținut, complexitate sau responsabilitate față de cea a celorlalți colegi. Or, o aptitudine ipotetică, nerealizată și neconcretizată în raporturi de muncă efective, nu poate constitui, prin ea însăși, un temei obiectiv pentru un tratament remuneratoriu diferențiat.

96. Prin urmare, acordarea unei remunerații suplimentare bazate pe îndeplinirea unor condiții cu caracter preponderent formal, fără ca acestea să reflecte o deosebire substanțială în natura sau exigențele activității jurisdicționale efective pune probleme din perspectiva dreptului Uniunii Europene, potrivit căruia orice inegalitate de această natură necesită o justificare obiectivă și proporțională raportată la realitatea muncii prestate, cerință care, în cazul de față, nu a fost pe deplin satisfăcută.

97. Remedierea acestei situații nu implică repunerea în discuție a actelor de interpretare anterioare, ci presupune orientarea interpretării ulterioare în acord cu exigențele și standardele dreptului european, prin valorificarea deplină a acestora, astfel încât aplicarea normelor să se realizeze în mod coerent și echilibrat, în consonanță cu ordinea juridică a Uniunii Europene.

98. În fine, se reamintește că, atunci când o discriminare în remunerare a fost reținută, instanța națională nu este liberă să aleagă în mod discreționar modalitatea de remediere. Jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene a stabilit cu fermitate că, atât timp cât nu se reglementează un regim de remunerare nou și nediscriminatoriu, singura modalitate conformă cu dreptul Uniunii Europene constă în alinierea la nivelul tratamentului celui mai favorabil. În acest sens, în cauzele *Specht și alții* (C-501/12–C-506/12 și C-540/12–C-541/12, Hotărârea din 19 iunie 2014), Curtea de Justiție a Uniunii Europene a statuat că „atât timp cât nu au fost adoptate măsuri care să restabilească egalitatea de tratament, respectarea principiului egalității nu poate fi

asigurată decât prin acordarea în favoarea persoanelor din categoria defavorizată a aceluiași avantaj ca acelea de care beneficiază persoanele din categoria privilegiată” (paragraful 95).

99. Față de toate aceste considerente, în temeiul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, raportat la dispozițiile art. 519 și următoarele din Codul de procedură civilă,

X. SOLUȚIA PROPUȘĂ. PROIECT DE MINUTĂ

Admite, în parte, sesizarea formulată de Curtea de Apel București – Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 5370/2/2023, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

În interpretarea dispozițiilor art. 88² alin. (5) din Legea nr. 304/2004, astfel cum acestea au fost clarificate prin Decizia nr. 13/2023 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, prin raportare la principiul egalității de tratament consacrat de Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și de prevederile art. 20, 21 și 31 alin. (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, astfel cum acestea au fost dezvoltate în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, stabilește că:

Indemnizația prevăzută de dispozițiile supuse interpretării constituie un element de remunerare în sensul dreptului Uniunii Europene, a cărui acordare selectivă, în absența unei diferențe obiective și verificabile în conținutul sau valoarea muncii efectiv prestate de categoriile de beneficiari față de cele de non-beneficiari, este susceptibilă să producă o diferență de tratament incompatibilă cu principiul menționat.

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea privind următoarea chestiune de drept:

„În interpretarea Deciziei nr. 13 din 13 martie 2023 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, potrivit căreia dreptul prevăzut de art. 88² alin. (5) din Legea nr. 304/2004 are natura juridică a indemnizației de încadrare brute lunare, acest drept trebuie considerat ca un element al indemnizației de încadrare, în sensul art. 7 lit. c) și art. 6 lit. c) din Legea-cadru nr. 153/2017, susceptibil de a intra în mecanismul de egalizare pentru situații comparabile, sau un beneficiu salarial individualizat, exclus de la analiza comparativă a egalității de tratament?

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.
Pronunțată în ședință publică astăzi, 20 aprilie 2026.

JUDECĂTORI-RAPORTORI,

Mirela Polițeanu - Secția a II-a civilă

**Mihnea Adrian Tănase - Secția de contencios administrativ și fiscal
(redactor)**